

Velkommen til sæsonen 2010-11

Så er vi igen klar med det nye fællesprogram for museumsforeningerne i Varde og Ølgod. Vi har endnu engang forsøgt at sprede foredragene bredt ud, så der skulle være noget for næsten enhver smag. I år handler flere af foredragene om aktuelle bøger, vi skal høre om Nr. Nebel og de store forandringer af landskabet langs den gamle bane mellem Nr. Nebel og Tarm. Vi skal høre om danskere i Første Verdenskrig, den store ekspropriering i Sydvestjylland, hvorfor Ølgod hedder Ølgod og har det noget med Ølgod Bryghus at gøre? Samt meget mere.

Geografisk er foredragene spredt ud over det meste af Varde Kommune, derfor er det vigtigt at bemærke, hvor de enkelte foredrag afholdes. Programmet kan desuden ses på museets hjemmeside: vardemuseum.dk

Vi håber, at I vil synes godt om programmet og bakke os op i den kommende sæson.

Vel mødt!

AUGUST

Aftentur til Langli

Mandag d. 23. august 2010 kl. 17.00. Vi mødes ved Ho Kro.

Vi kører med traktor til Langli, hvor Peder Th. Nielsen vil fortælle om øens historie, bl.a. hvordan og hvornår øen opstod, hvem der boede på Langli, og hvordan fremtidsudsigterne er for den i dag ubeboede ø. Der vil desuden være mulighed for på egen hånd at gå rundt på øen og nyde udsigten.

Medbring madpakke og drikkevarer samt fornuftig påklædning. Max. 70 deltagere.

Tilmelding til arrangement senest torsdag d. 19. august

kl. 12. Pris kr. 100.

SEPTEMBER

Kulturnat på Artillerimuseet

Mandag d. 6. september 2010 kl. 19.00-21.00 på Varde Artillerimuseum.

Aftenen byder på foredraget *Den lille mands artilleri – vejsidebomben* med en bombeekspert fra Hærens Ingeniørskole i Skive. Desuden vil der være en præsentation

af en af hverdagens helte: *Rulle Marie*. Arrangementet byder desuden på smagsprøver på de danske soldaters feltrationer. I museets udstillinger vil der være omvisninger ved gamle artillerister, der vil fortælle om udstillingerne. Arrangementet indgår i Varde Fest- og Kulturuge og er gratis for alle.

Matador, danske spillefilm og besættelsen

Historiker og lektor ved Syddansk Universitet Mogens R. Nissen. Mandag d. 20. september 2010 kl. 19.30 på Varde Artillerimuseum.

Opfattelsen af besættelsestiden har gennem mange år været stærkt præget af, hvordan perioden er blevet skildret i film og på TV. Især Matador har gennem de seneste tre årtier haft afgørende betydning for flere generationers syn på besættelsestiden. Foredraget tager udgangspunkt i skildringen af besættelsesårene i Matador og forskellige spillefilm, som sammenholdes med historikernes opfattelse af Danmark under 2. Verdenskrig.

Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

Tur til vestjyske kystkirker

Sognepræsterne Anna Grethe Christensen og Bjarne Bach Sandal. Tirsdag d. 21. september 2010 kl. 8.30-16.30.

Septemberudflugten går denne gang til de vestlige egne, hvor vi skal se på kirkerne langs vestkysten. Turen starter i Lønne og Henne kirker, hvorefter vi kører sydpå for at se Aal, Ho og Børsmose kirker. Undervejs vil sognepræsterne Bjarne Bach Sandal (Henne-Lønne sogn) og Anna Grethe Christensen (Aal sogn) fortælle om kirkernes historie og indretning, og hvad det vil sige at have havet som nabo. Turen starter i Varde (Lundvej 4) kl. 8.30 med opsamling i Ølgod (Kulturhuset) kl. 9.00. Vi er tilbage i Varde kl. ca. 16.00 og Ølgod kl. 16.30.

Medbring madpakke og formiddagskaffe. Tilmelding senest torsdag d. 16. september kl. 12. Pris kr. 175 (inkl. bustur, omvisninger, rundstykke og eftermiddagskaffe). Max 50 deltagere.

Ølgod og omegns stednavne – et kig ind i fortiden

Navneforsker og lektor ved Københavns Universitet Peder Gammeltoft. Onsdag d. 29. september 2010 kl. 19.30 i Kulturhuset, Ølgod.

Hvorfor hedder det Tistrup, Ansager og Hodde? Er Ølgod Danmarks mærkeligste stednavn? Og hvad kan navne som Bredho, Hejbøl, Harkes, Malle, Skovlund og Ålling fortælle om tidligere tider – og hvor langt går stednavnene tilbage? Lektor Peder Gammeltoft fra Afdeling for Navneforskning ved Københavns Universitet vil fortælle om egnens stednavne og forklare dem i lyset af andre stednavne i Vestjylland og resten af Danmark – nogle af de lokale stednavne kan tilmed anvendes til at påvise arkæologisk interessante lokaliteter. Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

OKTOBER

Til fods med Nebelgrisen! – en vandring fra Nr. Nebel til Tarm

Forfatter og journalist Egon Clausen. Mandag d. 25. oktober 2010 kl. 19.30 i Kulturhuset, Nr. Nebel.

Forfatteren Egon Clausen har vandret langs sporene fra den jernbane, der i sin tid gik mellem Nr. Nebel og Tarm. Undervejs har han talt med folk om fortid og nutid. Han har også interesseret sig for de store landvindingsprojekter, der har omdannet bække og åer til kanaler, mens søer, moser og enge er drænet, så landskabet er ændret til ukendelighed. Det er ikke sket uden modstand. Afvandingen af Sønder Bork Mærsk udløste således meget hårde diskussioner. I Rigsarkivet i København har Egon Clausen fundet referater fra møder, hvor synspunkterne stod stejlt overfor hinanden. Det og meget andet vil han fortælle om i sit foredrag. Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

Når det regner på præsten. Sognepræster og sognefolk efter reformationen

Historiker Morten Fink-Jensen. Onsdag d. 27. oktober 2010 kl. 19.30 i Kulturhuset, Ølgod.

På baggrund af konkrete historier fortælles om sognepræsternes mange opgaver i det gamle danske samfund.

Præsten var kongens og biskoppens forlængede arm, og han havde til opgave at være både opdrager og sjælesørger for befolkningen. I den egenskab stillede han ofte store krav til sine sognefolk, men det kunne også gå præsten ilde, hvis han kom på tværs af de forkerte folk! Foredraget indeholder både hvad der nok for mange vil være overraskende oplysninger om kirkens rolle efter reformationen, og underholdende historier om præster, sognefolk og øvrighed. Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

NOVEMBER

Et industrieventyr i Ølgod

Direktør Tonny Haahr. Onsdag d. 24. november 2010 kl. 19.30 i Kulturhuset, Ølgod.

Brødrene Tonny og Hans Henning Haahr startede i 1966 køkkenfabrikken HTH i Ølgod, og det blev begyndelsen på et sandt industrieventyr. Direktør Tonny Haahr kommer og fortæller om sine oplevelser ved etableringen og senere salget af HTH samt sit efterfølgende engagement som iværksætter i erhvervslivet rundt om i verden.

HTH er i dag kendt over store dele af kloden og har stadig en stor betydning for Ølgod og erhvervslivets udvikling i området som helhed. Tonny Haahr bor til daglig i Spanien.

Stort Julemarked

Weekenden d. 27-28. november 2010 begge dage 12-17 på Varde Museum, Kirkepladsen 1.

Traditionen tro er der julemarked på Varde Museum. De dygtige kunsthåndværkere og husflidsfolk befolker boderne i museumsbygningen, hvorfra de sælger juleting og julegaver af egen tilvirkning. Museets medarbejdere byder på lidt mundgodt og sælger som sædvanligt traditionel julepynt, gammeldags varer og gode tilbud fra museets butik. Der vil desuden være mulighed for at hilse på medlemmer af museumsforeningens bestyrelse.

Undertegnede indmelder sig/os hermed i Museumsforeningen for Varde By og Omegn

- Enkeltperson
 Par
 Firma/institution

Navn:

Adresse:

Kontingent

Enkeltperson.....kr. 150,-*
Par.....kr. 200,-*
Firma/institution.....kr. 500,-

Foredrag

Medlemmer.....gratis
Ikke-medlemmer.....kr. 35,-

Foredragene i Kulturhuset i Ølgod

Pr. foredrag.....kr. 35,-

Udflugter

Tilmelding til Museet for Varde By og

Omegn på tlf.: 75220877 eller

e-mail: vam@vardemuseum.dk

* Bemærk nye priser pr. 1. januar 2011: enkeltperson kr. 175,- og par kr. 250,-

Museumsforeningen for Varde By og Omegn

Program 2010-2011

vil sige at bebo et sted. Er det i en global tidsalder et legitimt ærinde at have stedsfornemmelse og hjemstavnsfølelse – eller er det noget nostalgisk pjat, som man bare skal glemme? Foredraget vil handle om ekspropriationen af Eventyrets Land. Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

En kunstner og hans by. Maleren Gustav Holgersen og Varde

Fhv. museumsdirektør Ole Faber. Mandag d. 11. april 2011 kl. 19.30 på Varde Artillerimuseum.

Tegneren Gustav Holgersen (1919-99) var gennem et halvt århundrede en kendt og skattet skikkelse i Varde by og opland. På smukkeste vis gengav han købstadens profil og portrætterede såvel gader som enkelte bygninger. For lokalbefolkningen var Holgersen vel nærmest en selvfølge, hvis betydning man først erkendte efter hans død. Tilbage står imidlertid et væld af gedigne tegninger – stribevis af gode partier fra byen og egnen. Motiver vi alle holder af. Adskilligt er ændret eller helt forsvundet gennem årene, og Gustav Holgersen har dermed ydet sit væsentlige bidrag til at fastholde erindringen om det Vestjylland, der var engang. Foredraget ledsages af billeder.

Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

MAJ

Aftentur i Oksbøllejren

Museumsinspektør ved Museet for Varde By og Omegn John V. Jensen. Mandag d. 9. maj 2011 kl. 19.00. Mødested Flygtningekirkegården i Oksbøl.

Aftenturen går denne gang ind i Aal plantage ved Oksbøl. Engang boede der 35.000 mennesker, som gjorde Oksbøl til Danmarks 6. største by i konkurrence med Randers og Esbjerg. I dag 60 år efter er sporene efter de tyske flygtninge, der var flygtet fra de tyske østområder, næsten helt udviskede. Tilbage er kun enkelte bygninger, fundamenter og historien. John V. Jensen vil gå rundt i den gamle nordlejr og fortælle historien om de 250.000 tyske flygtninge i Danmark. Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

Generalforsamling i Varde Museumsforening

Mandag d. 21. februar 2011 kl. 19.30, Varde Artillerimuseum. Nyt fra museerne ved museumsinspektørerne.

MARTS

Danskere i Første Verdenskrig 1914-18

Lektor ved Roskilde Universitetscenter Claus Bundgård Christensen. NB! Tirsdag d. 2. marts 2011 kl. 19.30 på Varde Artillerimuseum.

Danskere på Vestfronten er historien om Første Verdenskrig fortalt gennem nogle af de 26.000 danskere, der deltog i krigen på tysk side. Det er historien om livet i skyttegravene. Om muligheden for at overleve. Og om hvordan den moderne krigsførelse blev født ud af den teknologiske udvikling af artilleri og maskingeværer. Historikeren Claus Bundgård Christensens bog *Danskere på Vestfronten* fortæller for første gang historien om de mange danskere, der kæmpede på vestfronten. Bogen blev kåret som årets historiebog 2009. Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

Generalforsamling i Ølgod Museumsforening

Onsdag d. 9. marts 2011 kl. 19.30, i Kulturhuset, Ølgod.

Efter generalforsamlingen vil arkæolog Lene Frandsen, Museet for Varde By og Omegn fortælle om det arkæologiske år, der er gået. En kort gennemgang af det arkæologiske arbejde, hvad fandt vi, og hvor gravede vi? Foredraget vil især handle om udgravningen ved kirken i Tistrup, hvor der er gjort spændende fund fra vikingetiden. Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

APRIL

Hjemstavnsfornemmelse – en forbudt følelse?

Lektor ved Århus Universitet Niels Kayser Nielsen.

Mandag d. 4. april 2011 kl. 19.30 på RAGU-KU i Oksbøl.

Med udgangspunkt i en række eksempler fra egnen mellem Blåvand og Hvide Sande handler foredraget om, hvad det

JANUAR

Behøver vi at nå det hele? – eller livet er det der sker, mens vi lægger andre planer

Fhv. højskoleleder på Vestjyllands Højskole i Ringkøbing, Steen Espensen. Onsdag d. 19. januar 2011 kl. 19.30 i Kulturhuset, Ølgod.

Et foredrag om de sidste 60 års udvikling i Danmark: – Hvad skete der – med og uden vores aktive medvirken? – Hvad drømte vi om, og hvad blev det til? Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

Varde Stålværk og besættelsen

Historiker Knud Andreasen, Varde Lokalhistoriske Arkiv Mandag d. 24. januar 2011 kl. 19.30, Varde Artillerimuseum.

Varde Stålværk var under Anden Verdenskrig en central leverandør til den tyske krigsmaskine og blev derfor udsat for gentagne og meget omfattende sabotageaktioner. Det medførte arrestationer og deportationer til de tyske KZ-lejre af adskillige Varde-borgere. Disse hændelser fik ikke megen omtale – heller ikke efter befrielsen. Først nu kan der, baseret på mange forskellige kilder, fortælles om denne dramatiske periode i vor bys historie.

Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

FEBRUAR

Vestjyske åer mellem natur og kultur

Museumsinspektør Holger Villumsen. Onsdag d. 9. februar 2011 kl. 19.30 i Kulturhuset, Ølgod.

Vestjyllands åer var igennem århundreder omdrejningspunktet for indbyggernes bestræbelser på at skaffe sig føde og økonomisk velstand, men i dag er de ikke længere en betydende del af bøndernes produktionsapparat. Nu er åerne reduceret til at være en del af vort rekreative landskab og vore drømme om at genfinde vild natur i Danmark. Hvordan gik det til?

Foredraget er arrangeret i samarbejde med Varde-Ølgod Folkeuniversitet.

Bliv medlem

- og få gratis adgang til alle museer i Varde Kommune

Ved forevisning af medlemskortet

får foreningens medlemmer 10% rabat på køb i museumsbutikker-

ne. Bentyt også denne mulighed ved valg af gaver: Smykker i guld,

sølv og rav samt museumskopi-smykker, jydapotter, Geodætisk

Instituts kortblade over egnen, lokal- og kulturhistoriske bøger, optryk af gamle landkort.

Kunstreproduktioner bl.a. efter Otto Frellos billeder, samt klippe-

ark og postkort.

Porto

Museumsforeningen
for Varde By og Omegn
Museet
Lundvej 4
6800 Varde